

ШМК-нын хуралынга корген

Протокол № 1

Ооржак /Ооржак А.К/

« 31 » 08 2023 ч.

Директорнун ооредилге талазы-биле
оралакчызы чопшээрээн

Кар /Кара-оол Р.Ю./

« 31 » 08 2023 ч.

Школа директорунун
дугаарлыг доктаалы-биле бадылаан

Ондар /Ондар О.Б./

« 31 » 08 2023 ч.

ТЫВА ДЫЛ ЭРТЕМИНГЕ АЖЫЛЧЫН ПРОГРАММА

Класс: 7

Ажылчын программаны
тыва дыл, чогаал башкызы
Ооржак А.К. кылган

2023-2024 ооредилге чылы

Тайылбыр бижик

Тыва дыл – Тыва Республиканын куруне дылы. Тыва дыл эртеми – тыва ортумак школага ооренир чугула эртемнернин бирээзи болур. Ук эртемни ооредирде 2008 чылда ундурген «Тыва дыл болгаш харылзаалыг чугаа сайзырадылгазы 5-11 класстар. Күрүне стандарты. Өөредилге программаларының» негелделеринге, сорулгаларынга дүүштүр тургускан.

Ажылчын программа: титулдуг арын, тайылбыр бижик, тыва дылды ооредиринин сорулгалары болгаш кылыр ажылдары, ооредилге-тематиктиг план, шингээдип алыр билиглери, ооредилге-методиктиг хандырылгазы (ажыглаар литература данзызы), календарь-тематиктиг планнаашкындан (капсырылга) тургустунган.

Тыва дылды өөредириниң сорулгалары болгаш кылыр ажылдары:

Школага тыва дылды башкылаарының сорулгалары мындыг:

- өөреникчилерге лексика, фонетика, сөс чогаадылгазы, грамматика (морфология болгаш синтаксис), стилистика аймаандан тодаргай билиглерни бээр, алган билиглерни практика кырынга ажыглап билириниң мергежилдерин болгаш чаңчылдарын хевирлээр;
- шын бижиириниң болгаш бижик демдектерин салырының быжыг чаңчылдарын бээр;
- өөреникчилерни литературлуг дылдың нормаларынга чаңчыктырар, оларның сөс курлавырын байыдар болгаш чугаазының культуразын бедидер;
- өөреникчилерниң ниитилел амыдыралынга дылдың ужур-дузазының, хөгжүлдезиниң дугайында база тыва дылдың өске дылдарның аразында туружунуң дугайында бөдүүн билиглер-биле таныштырар;
- оларның логиктиг боданыышкынын болгаш чугаазын сайзырадыр;
- төрээн дылынга камныг болгаш хандыкшылдыг болурунга кижизидер, дылдың байлаан шингээдип алырынга өөреникчилерниң сонuurгалын күштелдирер;
- дыл материалын ажыглап, өөреникчилернин мөзү-шынар, күш-ажыл, экология болгаш эстетика талазы-биле кижизидилгезин боттандырар.

5-1 класстарга тыва дыл эртемин өөрөдирде 2008 чылда ундурген «Тыва дыл болгаш харылзаалыг чугаа сайзырадылгазы 5-11 класстар. Куруне стандарты. Ооредилге программаларынга» дүүштүр тургускан. Программаны А.К.Ойдан-оол, Ш.Ч.Сат, Н.Д.Сувандии тургусканнар. А.К.Ойдан-оол, Б.К.Ондар, К.Б.Доржу, Е.М.Куулар Тыва дыл Ортумак школанын 10-11 класстарынга шенелде ооредилге ному. Тыва Республиканын ооредилге, эртем болгаш аныяктар политиказынын яамызы сүмелээн 1-ги ундурулгенин Тыванын Ю.Ш.Кюнзегеш аттыг ном ундурер черинин 2007 чылда ундурген ооредилге ному-биле ооренип турар.

5 класска тыва дыл эртемин оорөдирде ооредилге планы езугаар ниитизи-биле 36 шак кордунген, неделяда 1 шак, оон иштинде хыналда ажылдар – 10 ш. (хыналда ажылдар, тест, диктант, чогаадыг, эдертиг, словарьлыг диктантылар, зачет хевирлери кордунген).

Тыва дыл эртемин оорөдиринин утказы болгаш тургузуу

Тыва дыл – Тыва Республиканын куруне дылы. Ында тыва улустуң төрөөн дылын сайзырадып келген байлак дуржулгазы, мерген угааны, угаан-бодалының чедишкиннери мөөңнеттинген. Ол дээрге тыва культураның – улустуң аас чогаалының, литератураның, театр уран чүүлүнүң болгаш уран чүүлдүң өске-даа янзыларының, парлалганың, эртемниң, ажил-херекти чорударының, өөрөдилгениң болгаш кижизидилгениң дылы апарган. Амгы үеде тыва дыл тыва улустуң амыдыралының, ажил-чорудулгазының бүгү-ле талаларында калбаа-биле ажыглаттынып турар.

Төрөөн дылын шингээдип алыры – өөреникчилерге өске эртемнерни чедишкинниг билип албышаан, долгандыр турар амыдырал болгаш бойдус дугайында билиглерни калбартып, улуг салгалдың байлак дуржулгазын ажыглап билиринге чаңчыктырар.

5 класска тыва дыл эртемин өөрөдип тура, программанын кандыг-даа бөлүүн, темазын катаптап тура, бижимел болгаш аас чугаа сайзырадыр, литературлуг дылдын нормаларны сагырынга чаңчыктырар, чугаа культуразын бедидер. Шын бижилге болгаш бижик демдектерин шын салырынын чаңчылдарын быжыглаар. Грамматиктиг сайгарылганын бүгү хевирлерин кичээл бүрүзүнге ажыглаар (фонетиктиг, графиктиг, орфоэптиг, сөс тургузуунун, сөс чогаадылгазынын талазы-биле, лексистиг, морфологтуг, синтаксистиг, орфографтыг, пунктуастыг, стиль талазы-биле сайгарылгалар).

№	хүнү		Кичээлдин темазы	Кичээлдин хевири	Кичээл ажыл хевири	Өөреникчинин билип алыр уjurлуг кол билиглери	Бажыңга онаалга
	план	факт					
1	03.09		Тыва дыл болгаш өске дылдар	Кирилде кичээл	Башкының тайылбыры. Беседа.Ном-биле ажыл	Литературлуг тыва дыл, ооң диалектилеринин дугайында билиглери быжыглаары.	§1 кыска бижилгезин кылыр
2			Лексика.Сөс чогаадылгасы болгаш орфография. Фразеологизмнер	Катаптаашкын, быжыглаашкын кичээли	Ном-биле ажыл	Лексига алган билиглери быжыглаары.	Орус дылдан үлегерлээн сөстөр тып бижиир.
3			Сөс чогаадылгасы.Сөстөрнүн тыптыр аргалары	Катаптаашкын, быжыглаашкын кичээли	Ном-биле ажыл,сөс тургузуунга сайгарылга	Сөстөрнүн тыптыр аргаларын тодарадып билири, шын бижири.Өскертилге, чогаадылга кожумактарының уткаларын шын тодарадып билири.	Мерг.15,ар.166
4			Хураангай сөстөрнүн шын бижири	Катаптаашкын, быжыглаашкын кичээли	Ном-биле ажыл	Хураангай,нарын сөстөрнүн шын бижилгези, шын адалгасы.	Хоорайда организацияларның хураангай аттарын бижиир
5			Морфология болгаш орфография.Ат орнунун бөлүктери	Катаптаашкын, Быжыглаашкын кичээли	Морфологтуг сайгарылга	Ат орну, бөлүктери.Ону чугаага шын ажыглаары	Сөстөрнүн морфологтуг сайгарылгасын кылыр
6			Кылыг сөзүнүн өске чугаа кезектеринден ылгалы	Катаптаашкын, быжыглаашкын кичээли	Мергежилгелер кууселдези	Кылыг сөзүнүн өске чугаа кезектеринден ылгалы: залог вид хевиринге кылыг сөстөрнүн шын бижири	Сөстөрнүн залог хевиринге өскертип бижиир
7			Наречиелернүн бөлүктери. Оларны шын бижири	Катаптаашкын, быжыглаашкын кичээли	Карточкалар-биле ажыл мергежилгелер кууселдези	Наречиелернүн бөлүктери. Оларны шын бижири.Синоним,антоним наречиелерни чугаага шын ажыглаары.	§3.Сөстөрнүн морфологтуг сайгарылгасын кылыр
8			ЧСК. «Төрөөн черим чурумалы»	ЧСК	Чогаадыкчы	сөзүглел кезектеринин	Чурумалды

					ажыл	харылзашкак аргаларын шингээдири.	доозар, синтаксис истиг сайгарылга кылыр
9		Дузалал чугаа кезектери. Эвилелдер. Аян сөстери	Катаптаашкын, быжыглаашкын кичээли	Башкының тайылбыры. Беседа. Ном-биле ажыл	Дузалал чугаа кезектери. Эвилелдер. Аян сөстери. Оларның уткалары болгаш грамматиктиг демдектери	Эвилелдерни ажыглап домак чогаадыр	
10		Диктант «Алышкылар»	Хыналда ажыл	Сөзүглел-биле ажыл	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	§1-§3 дүрүмнерни катаптаар	
11		Частырыглар-биле ажыл.	ЧСК	катаптаашкын	Алган билиглеринин быжыглаары	Катаптаашкын, айтырыгларга харыылаар	
12		Практиктиг ажыл: морфологтуг сайгарылгалар.	ЧСК	Сайгарылга кичээли	Чугаа кезектерин ылгап өөренири	Кылыг сөзүнүн үелери (катаптаар)	
13		Сөс каттыжышкынының сөстен болгаш домактан ылгалы	Чаа чүүл өөредиринин кичээли	Башкының тайылбыры. Беседа. Ном-биле ажыл	Сөс каттыжышкынының сөстен болгаш домактан ылгалы.	Мерг.25, ар.172	
14		Сөс каттыжышкыннарының тургузуу болгаш грамматиктиг уткалары	Чаа чүүл өөредиринин кичээли	Башкының тайылбыры. Беседа. Ном-биле ажыл	Сөс каттыжышкыннарының тургузуу болгаш грамматиктиг уткалары: өзек болгаш чагырткан сөстер.	Мерг.31, ар.175	
15		Сөс каттыжышкыннарында болгаш домакта сөстерниң холбаалары: каттыжылга, башкарылга	Чаа чүүл өөредиринин кичээли	Башкының тайылбыры. Беседа. Ном-биле ажыл	Сөзүглел-биле ажыл, сөстерниң холбааларын тодарадып билири	Холбаа бүрүзүнге чижектер чогаадыр	
16		Сөс каттыжышкыннарында болгаш домакта сөстерниң холбаалары: хамааржылга, тааржылга	Чаа чүүл өөредиринин кичээли	Башкының тайылбыры. Беседа. Ном-биле ажыл	Сөзүглел-биле ажыл, сөстерниң холбааларын тодарадып билири	Мерг.32, ар.175	
17		Катаптаашкын: сөс каттыжышкыны болгаш домакта сөстерниң холбаалары	катаптаашкын	Мергежилгелер кууселдези	Сөс каттыжышкынының сөстен болгаш домактан ылгалы	Холбаа бүрүзүнге чижектер чогаадыр	
18		Грамматиктиг чогаадыг «Сөс	ЧСК	Чогаадыкчы	Алган билиглерин	Чогаадыын	

		каттыжышкынының дугайында чүнү билир мен?»		ажыл	системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	доозар, катаптаар	
19		Кичээл-зачет: сөстөрнүн холбаалары	Хыналда кичээли	ажыл	Сайгарылга кичээли	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы.	Өөрөнгөн чүүлдеринге ниити катаптаашкын
20		Диктант «Кыштын демдээ»	Хыналда кичээли	ажыл	Сөзүглел-биле ажыл, катаптаашкын	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы	Сөс каттыжышкыны катаптаашкын
21		Частырыглар-биле ажыл	Сайгарылга кичээли		Башкының тайылбыры.	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	катаптаар
22		Домак. Домактын тургузуу болгаш грамматиктиг уткалары	Чаа өөредиринин кичээли	чүүл	Башкының тайылбыры. Беседа. Ном-биле ажыл	Домак дугайында билиг, оон тургузуу	Мерг.49, ар.183
23		Кичээл-практикум: домактар сайгарылгазы.	ЧСК		Карточкалар-биле ажыл	Домактарның сайгарылгазын шын кылыры	Домактар сайгарылгазын кылыр
24		Домактын чугула кежигүннери	Чаа өөредиринин кичээли	чүүл	Башкының тайылбыры. Беседа. Ном-биле ажыл	Домактын чугула кежигүннеринин илереттинери	§8 домактар сайгарар
25		Кол сөс	Чаа өөредиринин кичээли	чүүл	Башкының тайылбыры. Беседа. Ном-биле ажыл	Кол сөстүн утказы.	Кол сөске чижектер бижиир
26		Сөглөкчи	Чаа өөредиринин кичээли	чүүл	Башкының тайылбыры. Беседа. Ном-биле ажыл	Сөглөкчинин грамматиктиг утказы.	§8 Мерг.54, ар.186

27		Кол сөс биле соглекчинин аразында тааржылга.	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Удур-дедир хынажылга	Тааржылга холбаазын ылгап билири	Дүрүм катаптаар
28		Кол состун илереттинери	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Мергежилгелер кууселдези	Созуглел-биле ажыл. Кол состун илереттинер аргалары	§9. Мерг.61,ар.189
29		Кол состун илереттинери.Дыннаан чуулунун дугайында кыска чечен чугаа.	ЧСК	Чогаадыкчы ажыл	Алган билиглеринин быжыглаары	Кол сөстү сайгарар
30		Кол состун коргузукчулери	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Удур-дедир хынажылга	Кол состун коргузукчулерин тодарадыры	§10 Мерг.64,ар190
31		Соглекчинин илереттинери	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Ном-биле ажыл	Созуглел-биле ажыл. Соглекчинин илереттинер аргалары	§11 Мерг.69,ар.192
32		Соглекчинин илереттинери. Школанын куш-ажыл хоочунунга дуза дугайында дыннадыг «Демниг сааскан теве тудуп чиир».	Холушкак хевирнин кичээли. ЧСК	Шилигелиг диктант	Алган билиглерин быжыглаары	§11 дыннадыг «Ёзулал»
33		Практиктиг кичээл (сөглекчи, кол сөс)	ЧСК	Сайгарылга кичээли	Алган билиглеринин быжыглаары	§11 дүрүм катаптаар
34		Частырыглар-биле ажыл	ЧСК	катаптаашкын		Карточка-биле ажыл
35		Кылыг состуг бодуун болгаш составтыг соглекчилер	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Ном-биле ажыл	Кылыг состуг бодуун болгаш составтыг соглекчилер	§12 Мерг.76,ар195
36		Кылыг состуг бодуун болгаш составтыг соглекчилер. Спорт дугайында ном унелели. Литературлуг маадырнын характеристиказы.	Холушкак кичээл	Чогаадыкчы ажыл	Кылыг состуг бодуун болгаш составтыг соглекчилерни ылгап билири	§12 Чогаадын доозар
37		Ат состуг составтыг соглекчилер	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Мергежилгелер күүселдези	Созуглел-биле ажыл. Ат состуг составтыг соглекчилерни тодарадып билири	§13 М-80,81
38		Ат состуг составтыг соглекчилер. Публицистика дугайында ниити билиг.	Холушкак хевирнин кичээли.	Мергежилгелер кууселдези	Ат состуг составтыг соглекчилерни тодарадыры. Публицистика стилинде созуглелди сайгарып билири	§13 Публицистика стилинин дылынын

							онзагайы- презентация
39			Кол сос биле соглекчинин аразынга тире	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Сөзүглел-биле ажыл	Кол сос биле соглекчинин аразынга тире салыр дурум	§14 мерг86
40			Кол сос биле соглекчинин аразынга тире	Холушкак хевирнин кичээли.	Мергежилгелер кууселдези	Алган билиглеринин быжыглаары	§14 Созуглел-биле ажыл
41			Соглекчинин составында модальдыг состер	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Мергежилгелер кууселдези	Соглекчинин составында модальдыг состерни ылгап билири	§15 М-90
42			Соглекчинин составында модальдыг состер. Дириг амытаннар дугайында номнун унелели. Литературлуг маадырнын характеристиказы.	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Мергежилгелер кууселдези, чурук-биле ажыл	Соглекчинин составында модальдыг состерни ылгап билири	§15 М-93
43			Хыналда ажыл: ат сөстүг,кылыг сөстүг сөглекчилер	Хыналда кичээл	Чогаадыкчы ажыл	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	§ 8-15 Дурумнерни катаптаар
44			Частырыглар-биле ажыл.К.Кудажынын «Сарыг-оолдун плантациязы» деп созуглелден оон даштыкы омур-хевирин номчууру,сайгарары.	ЧСК	Удур-дедир хынажылга	Алган билиглеринин быжыглаары	§ 8-15. Ушта бижиир
45			Домактын ийиги черге кежигуннери.	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Тайылбыр диктант	Домактын ийиги черге кежигуннерин тодарадып, ылгап билири	§ 16 М-95 сайгарар
46			Немелде	Чаа чүүл өөредиринин кичээли	Мергежилгелер кууселдези	Домактын ийиги черге кежигуннерин тодарадып, ылгап билири	§17 М-100
47			Немелде. Хемчиктин чурумалын аас болгаш бижимел чугаа-биле дамчыдары.	ЧСК	Мергежилгелер кууселдези	Домактын ийиги черге кежигуннерин тодарадып, ылгап билири	§17 Домактар сайгарар. М-103
48			Тодарадылга	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Мергежилгелер кууселдези	Созуглел-биле ажыл. Домактын ийиги черге кежигуннерин тодарадып, ылгап билири	§18 М-108,109
49			Тодарадылга	Быжыглаашкын	Удур-дедир хынажылга	Созуглел-биле ажыл. Домактын ийиги черге кежигун-тодарадыл-ганы тодарадып,	§18.Домак сайгарылгазы

50		Капсырылга	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Домак сайгарылгазы	Ылгап билири Дурум-биле ажыл. Домактын ийиги черге кежигуннеринден капсырылганы тодарадып, ылгап билири	§19 М-113
51		Капсырылга. Шынчы чорук дугайында номнун унелели. Литературлуг маадырнын характеристиказы.	ЧСК	Мергежилгелер кууселдези	Дурум-биле ажыл. Домактын ийиги черге кежигуннеринден капсырылганы тодарадып, ылгап билири	§19 Домак сайгарылгазы
52		Байдалдар. Оларнын утка аайы-биле болуктери: уенин, туруштун, чылдагааннын, сорулганын, кылдыныг аргазынын байдалдары	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Мергежилгелер кууселдези	Созуглел-биле ажыл Домактын ийиги черге кежигуннеринден байдалдарнын илереттинери болгаш оларны тодарадып, ылгап билири	§20 М-117
53		Байдалдар. Оларнын утка аайы-биле болуктери: уенин, туруштун, чылдагааннын, сорулганын, кылдыныг аргазынын байдалдары. Башкынын куш-ажылынын чурумалы.	ЧСК,быжыглааш кын	Чогаадыкчы ажыл	Созуглел-биле ажыл Домактын ийиги черге кежигуннеринден байдалдарнын илереттинери болгаш оларны тодарадып, ылгап билири	§20 М-119,120
54		Деннелгелиг болуглел, анаа биче сек салыры.	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Чогаадыкчы ажыл	Созуглел-биле ажыл. Деннелгелиг болуглелдерни ылгап, тып, анаа биче сек салыры	§21 М-125
55		Деннелгелиг болуглел, анаа биче сек салыры. Домактын ийиги черге кежигуннери	Катаптаашкын	Шилигелиг диктант	Алган билиглеринин быжыглаары	§16-21 Домак сайгарылгазы
56		Хыналда ажыл	Хыналда кичээл	Проект-биле ажыл	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	§16-21 Дурумнерни катаптаар
57		Частырыглар-биле ажыл. Чугаа этикединин дугайында дыннадыг-сайгарылга.	ЧСК	Удур-дедир хынажылга	Алган билиглеринин быжыглаары	§16-21 Дурумнерни катаптаар
58		Чангыс чугула кежигуннуг домактар дугайында ниити билиг.	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Башкының тайылбыры. Беседа.Ном-биле ажыл	Чангыс чугула кежигуннуг домактар дугайында билиг	§22 М-131
59		Чангыс чугула кежигуннуг домактар: тодаргай арынныг, тодаргай эвес арынныг домактар	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Башкының тайылбыры. Беседа.Ном-	Синтаксистиг синонимнер болур ИЧК, ЧЧК домактарны ажыглап, эсолуштуруп билири.	§23-24 М-135

					биле ажыл		
60		Чангыс чугула кежигуннуг домактар: тодаргай арынныг, тодаргай эвес арынныг домактар	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Мергежилгелер кууселдези	Синтаксистиг синонимнер болур ИЧК, ЧЧК домактарны ажыглап, солуштуруп билири.	§23-24 М-141,142	
61		Арын чок домактар	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Мергежилгелер кууселдези	Созуглел-биле ажыл. Синтаксистиг синонимнер болур ИЧК, ЧЧК домактарны ажыглап, солуштуруп билири.	§25 М-146,147	
62		Ат домактары	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Шилилгелиг диктант	Чувелернин, байдалдын, пейзажтын чурумалын коргузерде ат домактарын ажыглаары	§26 М-152,153	М-доктаадыр
63		Эдертиг	Хыналда кичээл	Чогаадыкчы ажыл	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	§8-26	Дурумнерни катаптаар
64		Частырыглар-биле ажыл Кыска созуглелдин кол бодалын тып илередири, уткалыг кезектерге чарары, ат бээри.	ЧСК	Проект-биле ажыл	Орфографтыг, пунктуастыг дурумнер	§8-26.	Созуглел-биле ажыл
65		Долу болгаш долу эвес домактар дугайында билиг	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Удур-дедир хынажылга	Долу болгаш долу эвес домактарны диалогка, янзы-буру байдалдарга ажыглап билири	§ 27 М-158,159	
66		Долу болгаш долу эвес домактар дугайында билиг	Холушкак хевирнин кичээли.	Мергежилгелер кууселдези	Долу болгаш долу эвес домактарны диалогка, янзы-буру байдалдарга ажыглап билири	§27	Созуглел-биле ажыл
67		Домак состер. Бердинген созуглелге аттан берип, бодуун планын тургузар.	Чаа чуул ооредиринин, ЧСК	Мергежилгелер кууселдези	Домак состерни диалогка, янзы-буру байдалдарга ажыглап билири	§28	Созуглел-биле ажыл
68		Чангыс аймак кежигуннерлиг домактар дугайында билиг	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Тайылбыр диктант	Чангыс аймак кежигуннерлиг домактар дугайында ниити билиг	§29	М-169
69		Катгыштырар аялга (интонация), дузазы-биле холбашкан чангыс аймак кежигуннер	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Шилигелиг диктант	Катгыштырар аялга дузазы-биле холбашкан ЧАК-ни домактан тодарадып, бижик демдектерин шын салыры	§30	М-173,174
70		Катгыштырар аялга (интонация), дузазы-биле холбашкан чангыс аймак кежигуннер	Холушкак хевирнин	Мергежилгелер кууселдези	Катгыштырар аялга дузазы-биле холбашкан ЧАК-ни	§30	М-178

				кичээли.		домактан тодарадып, бижик демдектерин шын салыры	
71		Эвилелдер дузазы-биле холбашкан чангыс аймак кежигуннер	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Мергежилгелер кууселдези	Эвилелдер дузазы-биле холбашкан чангыс аймак кежигуннерни домактан тып, шын тодарадыры	§31 М-183	
72		Эвилелдер дузазы-биле холбашкан чангыс аймак кежигуннер. Бердинген созуглелди ун доктаашкыннарын кылып, логиктиг ударениелиг состерни ылгап, аянныг номчууру.	ЧСК	Чогаадыкчы ажыл	Эвилелдер дузазы-биле холбашкан чангыс аймак кежигуннерни домактан тып, шын тодарадыры	§31 М-186	
73		Хыналда ажыл: домактарның синтаксистиг сайгарылгазы	Хыналда кичээл	Чогаадыкчы ажыл	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	§31 Дурумнерни катаптаар	
74		Частырыглар-биле ажыл. Номчаан созуглелге коллективтиг план тургузары, утказын план ёзугаар дамчыдары.	ЧСК	ИКТ-лиг проект	Алган билиглеринин быжыглаары	§31 созуглелдин утказын чугаалаар	
75		Чангыс аймак болгаш чангыс аймак эвес тодарадылгалар	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Тайылбыр диктант	Чангыс аймак болгаш чангыс аймак эвес тодарадылгаларны тодарадыры, ылгап билири	§32 М-191,192	
76		Чангыс аймак болгаш чангыс аймак эвес тодарадылгалар	Холушкак хевирнин кичээли.	Удур-дедир хынажылга	Чангыс аймак болгаш чангыс аймак эвес тодарадылгаларны тодарадыры, ылгап билири	§32 Домак сайгарылгазы	
77		Чангыс аймак кежигуннернин туннекчи состери	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Удур-дедир хынажылга	ЧАК-де туннекчи состерде ийи сек болгаш тире салыры	§33 М-196	
78		Чангыс аймак кежигуннернин туннекчи состери	Холушкак хевирнин кичээли.	Чогаадыкчы ажыл	ЧАК-де туннекчи состерде ийи сек болгаш тире салыры	§33 М-200	
79		Хыналда ажыл	Хыналда кичээл	Чогаадыкчы ажыл	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	§ 29-33 Дурумнерни катаптаар	
80		Частырыглар-биле ажыл. Аянныг номчулга.	ЧСК	ИКТ-лиг проект	Алган билиглеринин быжыглаары	§29-33. Аянныг номчулгага белетел	

81		Адалгаларлыг, кирилде состерлиг болгаш кирилде домактарлыг домактар. Адалга	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Тайылбыр диктант	Адалгаларлыг, кирилде состерлиг болгаш кирилде домактарлыг домакта дугайында ниити билиг. Делгеренгей адалга, анаа бижик демдээ	§34 М-203
82		Адалгаларлыг, кирилде состерлиг болгаш кирилде домактарлыг домактар. Студент акы-угбазынче чагаа бижири.	ЧСК.	Шилигелиг диктант	Адалгаларлыг, кирилде состерлиг болгаш кирилде домактарлыг домакта дугайында ниити билиг. Делгеренгей адалга, анаа бижик демдээ	§34 Чагааны доозар Домак сайгарылгазы
83		Кирилде состер болгаш кирилде домактар	Чаа чуул ооредиринин кичээли	Чагаа созуглелин негелде Үзугаар тургузуп бижири.	Кирилде состер болгаш кирилде домактар барда бижик демдек-тери	§35 М-208
84		Кирилде состер болгаш кирилде домактар		Мергежилгелер кууселдези	Кирилде состер болгаш кирилде домактар барда бижик демдек-тери	§35 М-211
85		Адалга. Кирилде состер болгаш кирилде домактар.. «Солун таварылга» деп темага улуг эвес хемчээлдиг харылзаалыг чугаа тургузар.	ЧСК	Мергежилгелер кууселдези	Чугаанын байдалыга дууштур адалга, кирилде состер болгаш кирилде домактарны ажыглап билири, оларнын тускайлаар аял-газын сагыры, бижик демдек-терин салыры.	§34-35 Чогаадыгны доозар
86		Экскурсия кичээл «Чадаана хем тааланчыгырызы»	ЧСК	Беседа, башкынын тайылбыры	Алган билиглерин системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	§34-35 Дурумнерни катаптаар
87		Адалгаларлыг созуглелин аянын номчулгазы.	ЧСК	Проект	Алган билиглеринин быжыглаары	§34-35. Аянын номчулга
88		Чыл дургузунда ооренгенин катаптаары Сос каттыжышкыны болгаш домак	Катаптаашкын	Шилигелиг диктант	Домактан сос каттыжышкынын тып, сайгарып билири	§ 7 СК сайгарылга
89		Чугаанын сорулгазынын аайы-биле домактарнын хевирлери	Быжыглаашкын	Мергежилгелер кууселдези	Чугаанын сорулгазынын аайы-биле бодуун домактарнын хевир-лерин ылгаары	§7 М-213,215
90		Домактын чугула кежигуннери	Быжыглаашкын	Шилилгелиг диктант	Кол сос, соглекчинин илереттинери Кол состун	§8-15 М-218,220

						коргузукчулери. Сог-лекчинин составында модальдыг состерни тодарадыры	
91		Домактын ийиги черге кежигуннери	Быжыглаашкын	Сайгарылга кичээли		Делгеренгей эвес домакты ийиги черге кежигуннер-биле делгередип билири.	§16-21 М-221
92		Чогаадыг «Тыва дыл- тыва нациянын төрөөн дылы»	Быжыглаашкын	Сөзүглел-биле ажыл		Алган билиглерин системчидери, хыналдазы, билиглернин четпестерин эдери	§16-21 Дурумнерни катаптаар
93		Частырыглар-биле ажыл. Улуг эвес хемчээлдиг шулуктун, созуглелдин орус дылче очулгазы.	ЧСК	Шилилгелиг диктант		Алган билиглеринин быжыглаары	§16-21 Очулга
94		Чангыс чугула кежигуннуг домактар	Быжыглаашкын	Чогаадыкчы ажыл		Синтаксистиг синонимнер болур ИЧК, ЧЧК домактарны ажыглап, солуштуруп билири.	§22-26 М-224
95-96		Ийи чугула кежигуннуг домактар		Мергежилгелер кууселдези		Синтаксистиг синонимнер болур ИЧК, ЧЧК домактарны ажыглап, солуштуруп билири.	§8-15 М-227,229
97		Чангыс аймак кежигуннерге бижик демдектери	Быжыглаашкын	Шилигелиг диктант		ЧАК-ни домактан тодарадып, Туннекчи состер барда бижик демдектерин шын салыры	§29-33 М-230
98		Адалгалар болгаш киирилде состер, домактар	Холушкак хевирниң кичээли.	Удур-дедир хынажылга		Чугаанын байдалынга дууштур адалга, киирилде состер болгаш киирилде домактарны ажыглап билири, оларнын тускайлаар аялгазын сагыыры, бижик демдек-терин салыры.	§34-35М-235
99		Домак состер	Холушкак хевирниң кичээли.	Мергежилгелер кууселдези		Домак состерни диалогка, янзы-буру байдалдарга ажыглап билири	§ 28 М-237
100		ИЧК., ЧЧК., ЧАК-ге туннел-зачёт	Хыналда кичээл	Чогаадыкчы ажыл		Алган билиглеринин быжыглаары	Домак сайгарылгазы
101		Частырыглар-биле ажыл. Туннел кичээл. Башкынын салган солун айтырыгларынга долу,шын,чиге харыылар бээри.	ЧСК	Тайылбыр диктант		Алган билиглеринин быжыглаары	Чайгы онаалгалар.
102		Түңнел-кичээл	Түңнел кичээл	Сайгарылга кичээли		Алган билиглеринин быжыглаары	Чайгы онаалгалар

Пронумеровано, прошнуровано

_____ страниц

Директор
школы _____

Ондар

/Ондар О.Б./

« *31* »

_____ 2023 г.